

Aan: Provinciale Staten

Postbus 19199
1000 GD Amsterdam
T 020 6262 620
F 020 5507 310
Giro 18650

service@milieudefensie.nl
www.milieudefensie.nl

Betreft: gentechnologievrije provincie

Amsterdam/ Utrecht, 19 maart 2004

Geachte leden van de Provinciale Staten,

Er bestaat een reële kans dat genetisch gemanipuleerde gewassen spoedig in Nederland, en dus ook tot uw provincie, doordringen. Middels deze brief vragen wij daarom aan uw provincie om zich tot gentechnologievrije provincie te verklaren. Deze brief sluit aan bij een Europees initiatief waarbij steeds meer lokale en regionale overheden in Europa hun grondgebied gentechnologievrij verklaren.ⁱ Wij hebben de Nederlandse gemeenten reeds verzocht zich gentechnologievrij te verklaren.

De Europese Commissie overweegt het moratorium (tijdelijke stop) op genetisch gemanipuleerde organismen op te heffen. Dat betekent dat nieuwe gentechnologiegewassen op elk moment tot de Nederlandse markt kunnen worden toegelaten. Dit vormt een bedreiging voor het voortbestaan van de biologische en overige landbouw die men vrij van gentechnologie wil houden.

Er is grote wetenschappelijke twijfel over de lange termijn effecten van genetisch gemanipuleerd(e) gewassen en voedsel op milieu en gezondheid.ⁱⁱ Bovendien zijn er steeds meer bewijzen voor de ecologische en economische problemen van commercieel verbouwde gentechnologiegewassen.ⁱⁱⁱ Door genetische manipulatie wordt de afhankelijkheid van chemische bestrijdingsmiddelen in de landbouw verhoogd.^{iv} Een ander negatief effect is dat door uitkruising^v de populatie van natuurlijke varianten wordt teruggedrongen. Het gaat hier om een totaal nieuwe vorm van genetische vervuiling, waarvan de gevolgen onomkeerbaar zijn. Uitkruising en menging na de oogst kan grote schade toebrengen aan producenten die gentechnologievrij willen produceren.^{vi} Het doel van het kabinet is dat in 2010 op tien procent van de landbouwgrond biologische landbouw plaatsvindt. Het toestaan van gentechnologie dreigt dit doel in gevaar te brengen.

Er is in Nederland erg weinig beschermende wetgeving op dit gebied. Volgens een EU-richtlijn^{vii} mag de nationale overheid maatregelen nemen om coëxistentie te garanderen; dus om biologische en conventionele gewassen gentechnologievrij te houden. Daarnaast moet er (volgens dezelfde richtlijn) een publiek register komen met alle velden waarop gentechnologie gebruikt wordt, om producenten in de gelegenheid te stellen voorzorgsmaatregelen te nemen. De Nederlandse regering heeft deze maatregelen echter nog niet genomen. Tenslotte: er is

geen wet die garandeert dat schade door besmetting van gewassen door de bedrijven gedragen wordt die de gemanipuleerde gewassen op de markt brengen.

Het is duidelijk dat het toestaan van gentechnologie de keuzevrijheid in gevaar brengt van lokale overheden en burgers die hun landbouw en voedsel gentechnologievrij willen houden.

Wat vragen wij van uw provincie?

Wij verzoeken de provincie om zich 'gentechnologievrij' te verklaren. Daarbij kan gedacht worden aan de volgende mogelijkheden:

- Het garanderen dat er geen gewassen met gentechnologie verbouwd worden op grond in bezit van de provincie.
- Bij actualisering van het streekplan te bevorderen dat op grond met agrarische bestemming geen gentechnologiegewassen worden verbouwd.
- Het goedkeuren van bestemmingsplannen waarin door gemeenten een gentechnologievrije zone is opgenomen.
- Het beleid actief uit te dragen door middel van persberichten en publieke aankondigingen.

Graag ontvangen wij van u een antwoord op deze verzoeken. Het antwoord kunt u richten aan onderstaande contactpersoon. Heeft u naar aanleiding van deze brief vragen, opmerkingen of verzoeken ter ondersteuning, aarzelt u dan niet contact met haar op te nemen.

Namens Milieudefensie en Stichting Natuur en Milieu,

Hoogachtend,

Vera Dalm
Directeur Milieudefensie

Ad van den Biggelaar
Algemeen directeur Stichting Natuur en Milieu

Contactgegevens: Milieudefensie, Campagne Landbouw en Voedsel, t.a.v. Diny Timmermans, Postbus 19199, 1000 GD Amsterdam. Diny.Timmermans@milieudefensie.nl. Tel: 020-5507300.

ⁱ Tien Europese regio's hebben zichzelf verklaard tot het netwerk van ggo-vrije-regio's ('ggo': genetisch gemodificeerd organisme), waaronder Toscane, Salzburg, Wales, Sleeswijk-Holstein en Limousin. Ook zijn al veel gemeenten in Europa gentechnologievrij, zoals bijvoorbeeld ongeveer eenderde van de Belgische gemeenten.

ⁱⁱ "Crops of Uncertain Nature?", 2000, Wageningen, Plant Research International B.V., <http://www.greenpeace.nl/multimedia/download/1/15623/0/Cropsof uncertainnature.pdf>

ⁱⁱⁱ Impacts of Genetically Engineered Crops on Pesticide Use in the United States: The First Eight Years", 2003, Dr. Charles M. Benbrook, Northwest Science and Environmental Policy Centre, Sandpoint Idaho, <http://www.biotech-info.net/technicalpaper6.html>

^{iv} Door het inbrengen van genen in de celkern van planten worden gewassen ongevoelig gemaakt voor bepaalde bestrijdingsmiddelen, waardoor boeren onbeperkt op het betreffende gewas kunnen spuiten zonder dat dit schade lijdt. Alle andere organismen lijden echter wel schade.

^v Hiermee wordt bedoeld op de overdracht van eigenschappen van de genetisch gemanipuleerde plant op natuurlijke verwanten.

^{vi} Besmetting van gewassen heeft al serieuze economische schade toegebracht in de Verenigde Staten en Canada. Indien bijvoorbeeld biologische gewassen besmet raken met genetisch gemanipuleerde bestanddelen, betekent dit dat deze gewassen niet meer verkoopbaar zijn als biologisch, waardoor de boer vermogensschade lijdt. De risico's verbonden aan het inzaaien van velden met GGO-zaad worden niet gedekt door de Nederlandse landbouwverzekeraars Deltaloyd en Interpolis, vanwege onzekerheid over de gevolgen van uitkruising.

^{vii} Het gaat om EU-richtlijn 2001/18 (artikel 26a).